

Geacht College,

Bij de bouw van het Klooster Wittem in 1732, werd even ten westen van Partij een aftakking gemaakt van de Selzerbeek. Deze tak loopt achter het klooster door de tuin en zij was aangelegd om het klooster van drinkwater te voorzien.

Het van oorsprong uit ± 1885 stammende Wittemse watermolentje in de tuin van het Rijksmonument het Redemptoristenklooster te Wittem, pompte water op uit een bron voor de drinkwatervoorziening van het klooster. De beek, die tot die tijd het klooster van drinkwater voorzag, was namelijk sterk vervuild door de stroomopwaarts gelegen textielindustrie van Vaals.

Het is een zeer uniek molentje: het is het enige vergelijkbare rad in Nederland. Er is maar één vergelijkbaar molentje bekend en wel in België (Leuven).

Het huidige Wittemse kloostermolentje pompte sinds 1935 het drinkwater op met een zuigperspomp uit een bron op 7 meter diepte naar twee grote tanks van 3000 l. elk op de zolder van de "Gerarduszaal". Zodoende beschikte men in het klooster over stromend water. Toen het klooster in 1995 (!) bij grote restauratiewerkzaamheden werd aangesloten op het net van de drinkwaterleiding, verviel de functie van het molentje, en raakte dit zwaar in verval.

Het rad was in 2006 geheel doorgeroest; alleen de spaken bleken nog redelijk intact. De pomp werkte niet meer, zij was geheel vastgeroest. De behuizing van de molen was bouwvallig geworden.

Vanaf 2006 zijn wij, Zef Roebroek (vrijwillige molenaar) en ondergetekende in de weer met de restauratie van en het onderhoud aan het watermolentje. In het begin samen met nog een viertal vrijwillige molenaars, maar sinds ongeveer 10 jaar met ons beiden.

In het verleden heeft de gemeente Gulpen-Wittem ons meermalen geholpen bij de financiering van de restauratie van het molentje, waarvoor wij de gemeente zeer dankbaar zijn. En wij willen dit bijzondere en exclusieve monumentje graag ook voor de toekomst behouden.

Tegenwoordig komt er te weinig water in de beek om het molentje te laten draaien. Ook de Wittemermolen krijgt zodoende te weinig water.

Stilstand van het rad betekent achteruitgang. In ruim 10 jaar tijd was het rad helemaal verroest en was de pomp vastgeroest.

Zeker om de geheel gereviseerde pomp in bedrijf te houden, zijn wij genooddaakt om, naast andere onderhoudswerkzaamheden, zelf elke maandagochtend met de hand het zware molenrad rond te draaien.

Vandaar mijn opmerking om in het Raadsvoorstel betreffende het Erfgoedbeleid 2023-2029 aandacht te schenken aan het gegeven dat er voldoende water zal kunnen blijven stromen in de aftakking van de Selzerbeek, zodat de molens op die beek ook in de toekomst zullen kunnen blijven draaien.

Met vriendelijke groet,

Herman van de Berg
Beezepool 1
6245 JH Eijsden

(Voorheen: Julianastraat 17 te Epen)